

ANTIKVARIAT MATS REHNSTRÖM

Cyberkatalog 24

I DENNA CYBERKATALOG presenteras fyrtio poster med band från GUSTAF HEDBERGS bokbinderi. Vi har försökt att göra urvalet brett vad gäller olika bokbandstyper och att det ska spegla stora delar av firmans verksamhetstid. Det är slående vilken variationsrikedom det finns i bara det här lilla urvalet och vilken materialkännetecken och vilket hantverkskunnande det ger exempel på.

En annan aspekt är att urvalet också ger exempel på några av Hedbergs viktigaste kunder: Axel Abramson, Per Hierta, Fredrik Vult von Steijern, Elof Förberg, Arvid och Rosa Hernmarck, Sten och Brita Westerberg, bröderna Gustaf och Bengt Bernström, Lars A. Lindgren och Sven Ericsson.

Mycket välkomna till antikvariatsmässan i Armémuseum nu till helgen!

Dessutom vill jag informera om den antikvariatsmässa som kommer att äga rum i Konstakademiens bibliotek under *lördagen den 23 april från klockan 12 till 24*. Den är en del av det världsomspännande projekt med pop up-mässor som internationella antikvariatsföreningen ILAB genomför tillsammans med UNESCO på världsbokdagen. Samtidigt är det kulturnatt i Stockholm så därav den långa öppettiden. Det kommer att vara många arrangemang i Konstakademiens hus och även Nationalmuseums verksamhet i huset kommer vara öppen. Sex olika antikvariat, två bokbindare och en bokkonservator kommer att delta. Dessutom kommer det att vara föredrag och presentationer kring böcker. Mer information kommer. Mycket välkomna!

Mats Rehnström

MATS REHNSTRÖM

STOCKHOLM 2016-04-12

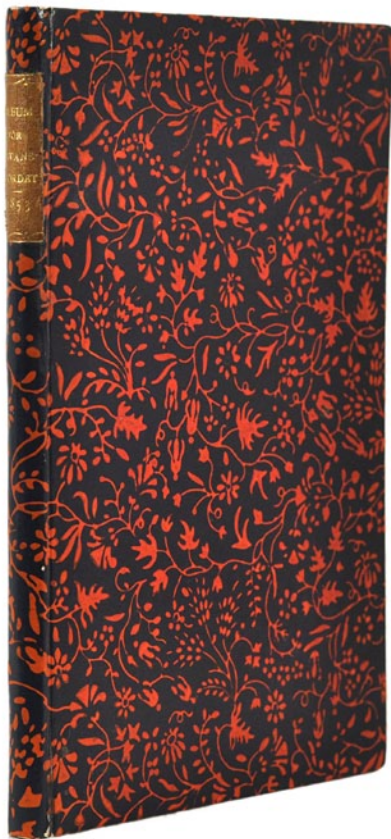
www.matsrehnstroem.se | info@rehnstroem.se

1. ADDE, G. *Martin Luthers lilla katekes med förklaring*. Bidrag till en bibliografisk förteckning. Särtryck ur: Meddelanden från k. Katekesnämnden III. Sthlm, 1917. s. (2),369-428. Halvpergamentbd med författarnamnet skrivet på ryggen (Hedberg, 1922). Stänkta snitt. Omslaget medbundet. Med en del blyertsmarkeringar i texten. Med Björck och Börjessons handbiblioteks nummer i blåkrita på främre pärmens insida och dedikation till Per Hierta. *1600

Förteckningen sträcker sig fram t.o.m. 1829 och förtecknar även upplagor på finska och andra främmande språk tryckta i Sverige. Katekesen stora spridning i äldre tid bekräftas av att Adde förtecknar långt över hundra olika upplagor bara under 1600-talet.

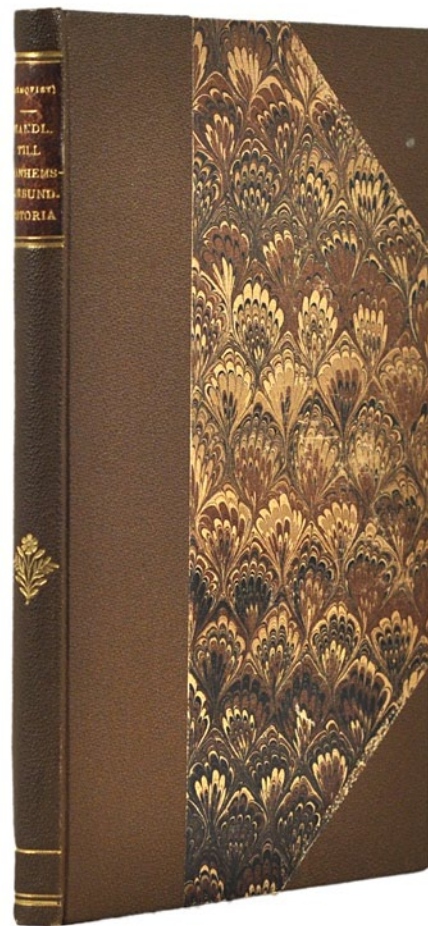
2. *Album för divans-bordet*. 1853. Sthlm, J. Beckman, 1852. 8:o. 40 s. & 12 litograferade plr. Fint pappbd med rött blommönster och brun titeletikett i skinn (Hedberg, osignerat). Titeletiketten med skada nedtill. Genomgående bruksspår och med småfläckar. *600

Med bidrag av C. V. A. Strandberg, S. A. Hollander, Wilhelmina Stålberg, H. Bjursten, J. A. Kiellman-Göransson, C. F. A. Holmström, M. Axelson och O. A. Ericsson.

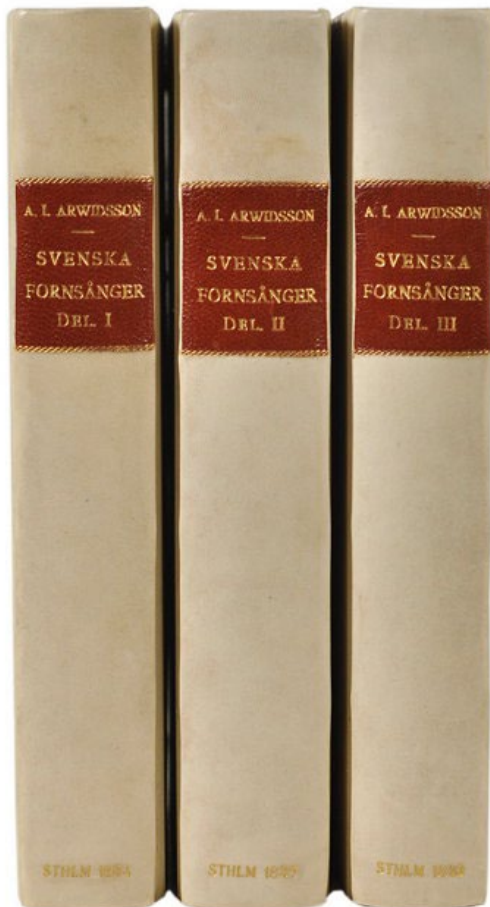
3. (ALMQUIST, C. J. L.) *Handlingar till upplysning i Manhemsförbundets historia*. Sthlm, J. Imnelius, 1820. 8:o. 128 s. Fint brunt hklbd från slutet av 1800-talet med brun titeletikett av skinn och brunstänkta snitt (Hedberg). Titelbladet har en gammal lagning nedtill i inre marginalen. Några smärre fuktränder i övre och inre marginalen på s. 5-16 och i nedre marginalen på s. 5-16 och 33-64. En pappersförlust i nedre hörnet på s. 119. Med Ernst Meyers exlibris. *4000

Almquistiana 299. Manhemsförbundet var en förening med götiskt-kristet program som Almquist blev medlem i 1816. Bland medlemmarna återfanns J. A. Hazelius och hans bröder, A. A. Afzelius, P. D. A. Atterbom, J. Börjesson, C. F. Dahlgren och A. Fryxell. "Handlingar till upplysning i Manhemsförbundets historia" riktar sig till en större publik. Almquist redogör för de olika graderna i förbundets organisation och deras symbolik och mystik. Kritik kom från det antiromantiska, konservativa lägret och succén som han hoppats på uteblev. Trycket är en omarbetning av det förslag till förbundet som Almquist presenterade 1816. Den inre titeln lyder: "Förslag till Manhems-förbundets organismus; till förbundets pröfning inlemnadt år 1816 af en dess medlem; öfversedt och utveckladt."

4. (ARFWEDSON, C. D.) *Spionen i den förnåma världen i Stockholm*. Eller en och annan upptäckt om höga narrar, främmande äfventyrerskor och inhemska skojare, af en roturier. Första akten. Sommaren. Sthlm, Elméns & Granbergs tryckeri, 1831. 8:o. 34 s. Elegant rött halvsaffianbd från slutet av 1800-talet med sparsamt guldornerad rygg och marmorerade snitt (Hedberg). Några senare blyertsnoteringar på försättsbladet och marginalanteckningar i bläck i yttermarginalen på s. 4. Sista bladet har några mindre fläckar i nedre marginalen. Med Pontus Nohres exlibris. Sista fyra opaginerade sidorna med bokannonser saknas här. * 1800

Klemming Sveriges dramatiska litteratur s. 251. Akrell Stockholmiana 959. En andra upplaga trycktes samma år. Någon fortsättning utkom ej. Författarattribueringen är inte helt säkerställd och H. Wretman har utpekats som ett alternativ till Arfwedson som författare. L. Manderström var en av de karikerade under namnet baron Slusk och F. Ridderstolpe var Djurgårds-skojaren i denna ryktbara pamflett. Anteckningarna på sidan 4 löser de olika pseudonymerna i rollistan.

5.

5. ARWIDSSON, A. I. *Svenska fornsånger*. En samling af kämpvisor, folk-visor, lekar och dansar, samt barn- och vall-sånger. I-III. Sthlm, P. A. Norstedt & söner, 1834-42. 8:o. XXIII,(1 blank),424,(32) + XVI,482,(48) + XXVI,562 s. Tre fina halvpergammentband med rödbruna titeletiketter i marokäng samt årtal och tryckort i guldprägling längst ned på ryggarna (Hedberg). Övre stänkta snitt, övriga snitt oskurna. Medbundna gamla gråpappersomslag. Enstaka lagerfläckar. De avslutande musikbladen i andra delen och några ark i tredje delen något mer fläckiga. En fin svit med Gustaf Bernströms exlibris. * 5000

De opaginerade sidorna längst bak i första och andra delen utgörs av nottryck. Arwidsson hade sedan 1827 i samarbete med Leonhard Fredrik Rääf planlagt vad som skulle bli "Svenska fornsånger", men arbetet drog ut på tiden och det dröjde till den 11 maj 1832 innan en prenumerationsanmälan trycktes. I denna uppger Arwidsson att hans arbete ska utgöra "ett slags fortsättning" på Geijers och Afzelius "Svenska folk-visor" och huvudsakligen innehålla L. F. Rääfs och J. Wallmans samlingar, "frukter af långvariga och oförtrutna bemödanden."

6. (AURIVILLIUS, P. F.) *Catalogus librorum impressorum bibliothecæ regiae academiae Upsaliensis*. I-II. Uppsala, Stenhammar et Palmblad, (1805)-14. 4:o. (2),LXVIII,164,155-56,167-690,(2),691-1040 + (2),147,158-59,150-384 s. Första delen med en grav. titelvinjett föreställande Gustavianum. Två lätt nötta gedigna halvmarokängbd med upphöjda bind, sparsamt blindpressade ryggar och stänkta snitt (Hedberg). Enstaka lager- och småfläckar, mer på s. 275-78 och 1009 i del I. Liten bläckfläck i yttersta hörnet på s. XIII-XX, underligt feltryck med mindre textförlust på s. 111, lagade revor, mest i inre marginalen, på s. 490-95, 651-58 och 974-75, litet hål med en bokstavs förlust på s. 605, liten fläck i texten på s. 953-56 och 987 i del I. Mindre fläckar på s. 9, 16 och 32 samt lagade revor på s. 76-77 i del II. Med en del blyertsanteckningar och markeringar av Per Hierta, inte minst om bibliotekets inkunabler, och hans namnteckning i bläck på försättsbladen. * 7500

Per Hierta

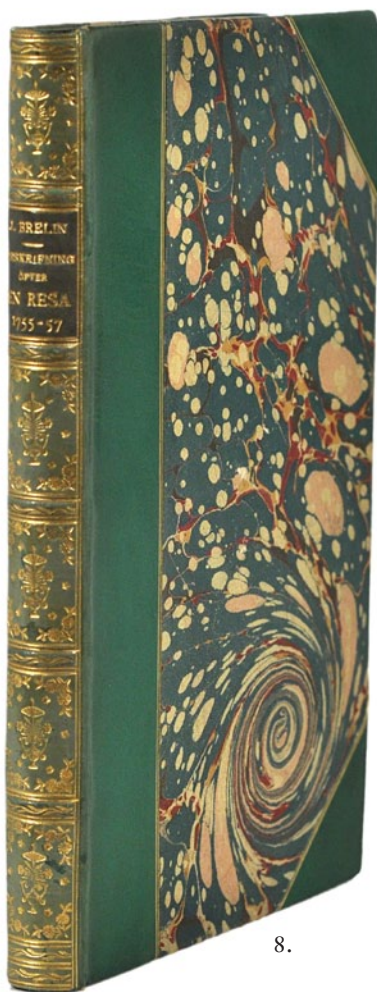
Almquist Sveriges bibliografiska litteratur 2810. Utan det gemensamma smutstitelbladet för del I som var tänkt att kasseras och som inte heller nämns av Almquist.

Även deltitelbladen i del I saknas i detta exemplar och deltitelbladet till del II är inbundet på fel plats för att möjliggöra bindningen av verket i två lika tjocka volymer. Katalogen uppftar både svenska och utländ-

ska arbeten tryckta före 1797. Detta är fortfarande Uppsala universitetsbiblioteks huvudkatalog, även om de supplerande kort- och datorkatalogerna med tiden blivit mycket omfattande.

7. [Bernström] *Bibliografiska och personhistoriska studier tillägnade Gustaf Bernström* 15/1 1927. Uppsala, 1927. 161,(4) s. Ngt nött brunt halvmarokängbd med upphöjda bind, guldornerad och blindpressad rygg samt övre guldsnitt (Hedberg). Omslaget medbundet. Bandets ytterfalsar med mindre skavanker och ryggen solkig. Spår efter avlägsnat exlibris på frampärmens insida. I lätt nött marmorerad skinnskodd pappkassett. *4000

Tryckt i 25 nummerade ex., varav detta är nr 24 som trycktes för Eric Österlund. Innehåller R. G:son Berg "Svenskt i 'Blätter für literarische Unterhaltung' 1827-1845", G. Clemensson "De äldsta trycklistorna från Göteborg", A. Hedberg "Bokbindare i Jönköping 1672-1900", J. M. Hulth "Linné och Patriotiska sällskapet" och G. Odencrants "Ur A. O. Rhyzelii självbiografi i Linköpings stiftsbibliotek".

8.

8. BRELIN, J. *Beskrifning öfver en äfventyrlig resa til och ifrån Ost-Indien, Södra America, och en del af Europa*, åren 1755, 56, och 57. Uppsala, Kongl. acad. tryckeriet, 1758. 8:o. (12),144,(5) s. Med avbildningar av kinesiska tecken i texten på s. 48-49. Läckert grönt lackat hfrbd med upphöjda bind, guldornerad rygg, mörkgrön titeletikett och gula snitt (Hedberg). Ryggen ngt blekt och med en obetydlig repa överst. Rättelser införda med bläck i samtiden. Dessa har blivit beskurna vid inbindningen. En liten fläck i nedre marginalen på s. (11-12). Övre hörnet bortrivet på s. 43 med förlust av pagineringen och det nedre hörnet bortrivet på s. 75. Med Eric Törnqvists exlibris. *16000

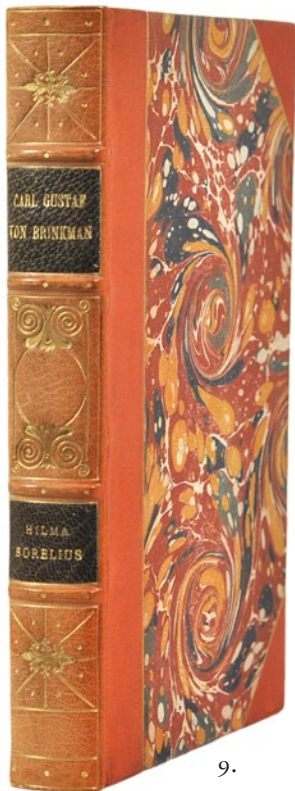

Bihangen består av avtryckta brev från F. Angerstein respektive Maria E. Aspgreen. Johan Brelin (1734-82) avreste i januari 1755 till Kina med Ostindiska kompaniets skepp Sophia Albertina under kapten Carl Gustav Lehmans befäl. Hemresan från Kina blev lång och omständlig. Brelin

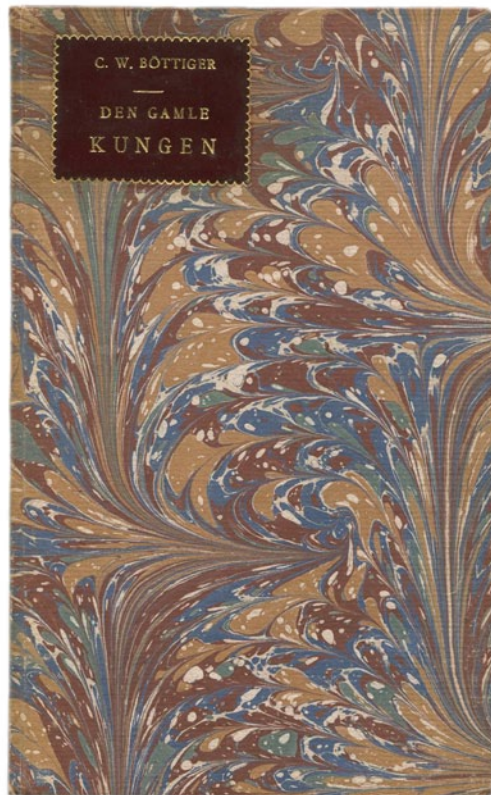
gick vilse, bröt foten och blev akterseglad på den obebodda ön Ascension väster om Afrika. Han fruktade "en död som kan med skäl kan kallas den svåraste", men räddades i sista stund av ett franskt fartyg. Med bruten mast tog de sig till Brasilien och sedan vidare mot Portugal där Brelin en kort tid misstänktes vara spion. Utfattig genomlevde han en vinter i Amsterdam innan han i april 1757 kunde återvända till Sverige. I Stockholm fann Brelin att han "blifvit redan såsom døde begrätne" och att hans anhöriga ännu bar sorgedräkt för hans skull. Hans strapatsrika skildring präglas likväl av ett gott humör och ett öppet sinnelag. Resebeskrivningen utgavs i faksimil 1973.

9. [Brinkman] BORELIUS, HILMA. *Carl Gustaf von Brinkman*. [I-II]. Sthlm, 1916-18. (8),196,(1) + (8),294 s. Läckert ljusbrunt halvmarokängbd med upphöjda bind, guldornerad rygg, grön titel- och deltiteletikett samt marmorerade snitt (Hedberg, 1928). De främre omslagen medbundna. Ryggen lätt blekt och minimalt nött. *900

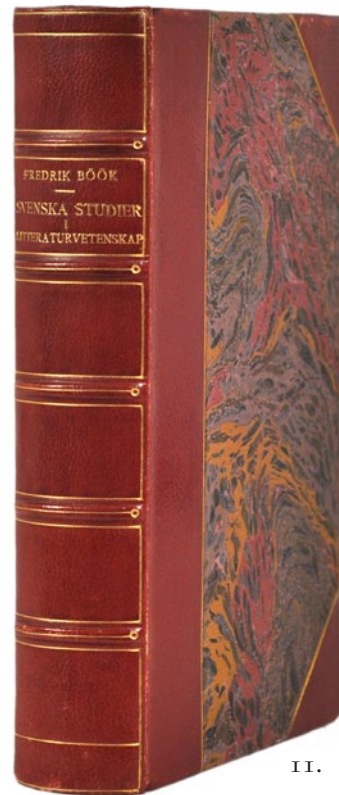
Första delen behandlar ungdomsåren och andra delen diplomatåren 1792-1810. Hilma Borelius (1869-1932) var litteraturhistoriker, den första kvinnliga docenten i litteraturhistoria i Norden och den första kvinnliga läraren vid Lunds universitet.

9.

10.

11.

10. (BÖTTIGER, C. W.) *Den gamle kungen*. Poem för svenskar. Sthlm, P. A. Norstedt & söner, 1841. 8:o. 8 s. + *Svenskarnes svar på poemet, Den gamle kungen*. Sthlm, Nordströmska boktryckeriet, 1841. 8:o. (4) s. Elegant marmorerat pappbd med rödbrun titeetikett i skinn på främre pärm (Hedberg). Obetydliga lagerfläckar i nedre marginalen på s. 8. Med Lars A. Lindgrens exlibris. *600
Hyllning till Karl xiv Johan.

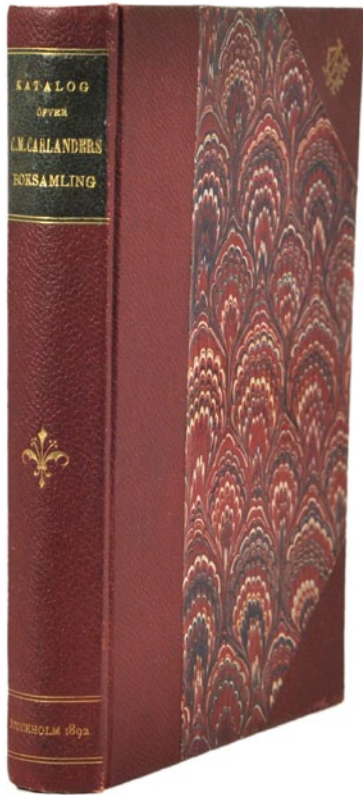
11. BÖÖK, F. *Svenska studier i litteraturvetenskap*. Sthlm, 1913. (8), 480 s. & 1 rättelselapp. Elegant vinrött halvmarokängbd med upphöjda bind, guldornerad rygg och marmorerade snitt (Hedberg). Främre omslag medbundet. Ryggen obetydligt blekt och lätt nött i de yttre falsarna. De inledande bladen med små fläckar. Några få blyertsmarkeringar och anteckningar i marginalerna. Med etikett från C. E. Fritzes hofbokhandel. Göran Gadefelts namnteckning i blyerts daterad den 20 oktober 1983. *500

Fredrik Bööks underlag till boken var en föreläsningsserie han höll hösten 1912. Innehåller följande: "Flyttfåglarna" (Tegnér, Stagnelius, Runeberg, Hallström), "Tegnér's polar-resan", "Tegnér's Carl XII", "Den nioåriga freden", "Snoilskys sociala diktning", "Verklighetensproblemet i Hallströms tidigare novellistik", "Rytmska påverkningar" och "Anmärkningar och noter".

12. [Carlander] *Förteckning öfver en dyrbar och väl konditionerad svensk boksamling* omfattande: filologi, filosofi, teologi, kyrkohistoria, mytologi, allmän historia, topografi, juridik, skol-historia, biografi, genealogi, litteratur-historia, vitterhet, dramatik, teater-historia, pekoralier, litterära kuriositeter, pasquilder, tidningar och tidskrifter, boktryckeri-, bokhandels- och bokbinderi-historia, bib-

liografi, ex-libris och ex-librislitteratur, autografer och autograf-kunskap, naturkun-nighet, mystik, skön konst, musik-historia, encyklopedi, textil-industri, ekonomi, sociologi, kalender-litteratur, heraldik, ordens- och adels-historia, numismatik, festtryck samt porträtt-samling, som försäljes å Stockholms bokauktion-skammare, onsdagen den 27 april och följande auktionsdagar. Sthlm, 1892. IV, 496 s. Trevligt lätt nött rött hklbd med sparsamt guldornerad rygg och grön titeetikett i skinn (Hedberg). Omslaget, med någon svag solkfläck, medbundet. Genomgående med inskrivna prisuppgifter, ibland dessutom köparnas namn i marginalerna i blyerts. Med G. Meyersons förgyllda ägarmonogram i övre yttre hörn på främre pärm. Fint exemplar. *1250

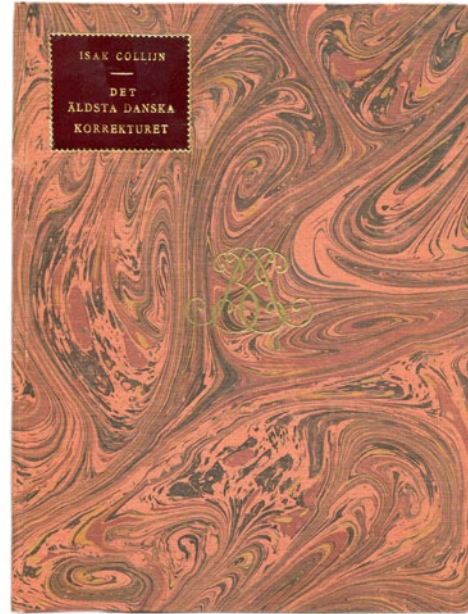
Almquist Sveriges bibliografiska litteratur 4786. Carlander tv-
ingades sälja sin intressanta samling av ekonomiska skäl. En-
ligt Carlander "Svenska bibliotek och ex-libris" IV, s. 452 var
Meyerson rentier och samlade en tid bibliografisk litteratur,
sedan konsthistoria. Allt bundet i präktiga band.

13. [Cederborgh] BÖÖK, F. *Fredrik Cederborgh. Minnesteckning*. Sthlm, 1925. 340 s. Lackat grönt hfrbd med upphöjda bind, sparsamt gulddekore-
rad rygg, mörkgrön titeletikett och marmorerade
snitt (Hedberg, 1928). Främre omslaget medbun-
det. Ryggen blekt och med några minimala fläckar.
Främre snittet med några obetydliga fläckar. Titel-
bladet och de följande två bladen med smala fuk-
tränder i övre och främre marginalerna. *500

Den grundläggande biografen. "Fredrik Cederborgh kan med
en viss rätt betraktas som den första realistiske romanförfat-
taren i Sverige."

14. COLLIJN, I. *Det äldsta danska korrektoret. Minnesskrift*. Uppsala, 1917. (2 blanka,2),8,(1) s.
& 1 utvikbar faksimilplansch. Bra rött marmorerat
klbd med vinröd titeletikett i skinn på främre pär-
men (Hedberg). Omslaget medbundet. Med Sven
Ericssons förgyllda pärmexlibris. *300

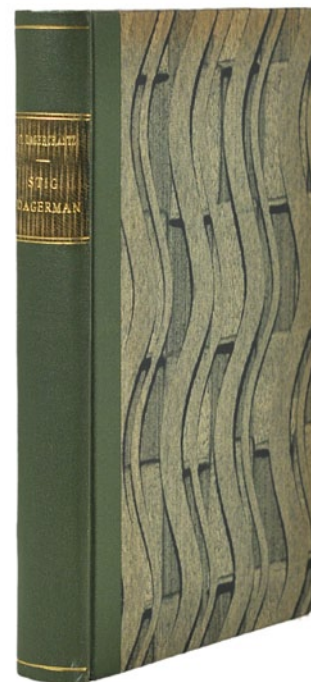
Minnesskriften är tillägnad Dansk forening for boghaandværk
"med anledning av den svenska bokutställningens öppnande i
det danske Kunstindustrimuseum den 5 februari 1917".

14.

15. [Dagerman] LAGERCRANTZ, O. *Stig Dager-
man*. Stockholm, P. A. Norstedt & söner, 1958.
Porträtt,251,(2) s. Snyggt grönt hklbd med titele-
tikett i skinn (Hedberg). Omslaget medbundet. De-
dikation till "Erland och Dorothy [Waldenström]
från varmt tillgivna vännen Olof L." *900

Biografen över Stig Dagerman är en av de mest personliga av
Lagercrantz författarmonografier. Boken går i många stycken
att läsa som ett försök till förklaring av den unge Dagermans
själv mord 1954. Lagercrantz kom senare att delvis ångra den-
na vinkling, som alltför starkt utgick ifrån självmordet och
däriegenom skymde flera viktiga aspekter av författarskapet.

17.

16. *Det tillförlitligaste swaret på den wigtiga frågan: när skall werlden förgås?* jemte wetenskapsmäns upplysningar om den stora kometens förespådda sammanstötande med jorden något av åren 1857, 58, 59 eller 60. Andra tillökta upplagan. Karlskrona, C. F. Skough, 1857. 8:o. 32 s. Fint klistermarmorerat pappbd med grå titeletikett på främre pärmen (osignerat, men av Hedberg). Det tryckta omslaget medbundet. Enstaka lagerfläckar. Med Brita von Rosens exlibris. *630

Under vintern 1857 spreds i flera länder ett rykte om att en komet skulle kollidera med jorden den 13 juni innevarande år. Genom massmedia fick ryktet snabb spridning även i Sverige. Svenska läkarsällskapet skrev exempelvis i en rapport om hälsoläget i Stockholm att där var "spridda fall av meningitis, kikhosta, delirium, och galenskap af rädsla för den väntade kometen." I Västergötland lär en del bönder ha ställt in vårarbetet då världen ändå skulle gå under innan skörden. Den trettonde juni förlöpte emellertid utan att någon komet uppenbarade sig. Föreliggande skrift är en av många småskrifter i ämnet som utkom under året.

17. EHRENCRON-MÜLLER, H. *Forfatterlexikon omfattande Danmark, Norge og Island* indtil 1814. I-XII + Supplement. Köpenhamn, 1924-39. (10),544 + (4),489 + (4),514 + (4),495 + (4),481 + (4),486,(1) + (4),473,(1) + (4),452 + (6),390 + (4),74 + IX,(3),532,(1) + IX,(3),549 + (8),374 s. Tolv fina, helt obetydligt nötta, ljusbruna halvmarokängbd med upphöjda bind, blindpressade ryggar samt mörkröda titel- och deltiteletiketter (Hedberg, 1942). Övre guldsnitt, övriga snitt oskurna. Omslagen medbundna. Med Gustaf Bernströms blindpressade monogramstpl nederst på ryggar. *15000

Komplett med supplementet från 1939. De tre sista delarna innehåller en Holbergbibliografi. Ett standardreferensverk rörande äldre dansk litteratur.

18. FANT, E. M. *Samlingar i svenska historien*. Utgifne. Första stycket. Uppsala, Stenhammar och Palmblad, 1814. 8:o. (2),131,(1) s. Elegant hfrbd med diskret dekorativt guldornerad rygg, upphöjda bind och grågrön titeletikett (Hedberg). Övre guldsnitt, i övrigt oskuren. Ryggen lätt nött i ytterfallsarna och med några små repor. Inlagan med några obetydliga småfläckar, lagning nederst på s. 1 och svag fuktrand överst på de sista sidorna. Mycket fint ex. med Arvid och Rosa Hernmarcks guldpräglade pärmexlibris. *2350

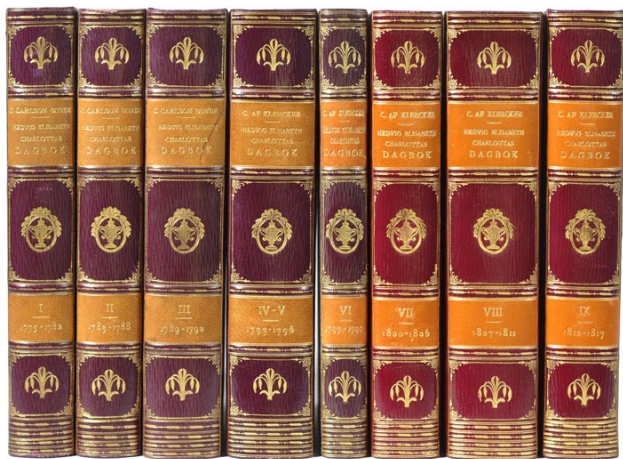
Setterwall Svensk historisk bibliografi 213. Allt som utkom. "Dessa samlingar kunna anses såsom en fortsättning af Handlingar till upplysning i svenska historien, hvaraf fyra delar utkommo ifrån Edmanska tryckeriet." Innehåller brev från Axel Oxenstierna, "om öfverste Lagercrantz" och "utdrag ur råds-protocollen, år 1641".

19. FRÖDING, G. *Nya dikter*. Stockholm, A. Bonniers boktryckeri, 1894. (4),177,(3) s. Elegant grönt halvmarokängbd med upphöjda bind, rikt guldornerad rygg i jugendstil (Hedberg). Marmorerade snitt. Blekt rygg. Minimalt skrapmärke i titelfältet. Obetydlig fläck på s. 3. Albert Paulis exlibris. *1750

Albert Paulis exlibris är komponerat av Georg Pauli.

20. HEDVIG ELISABETH CHARLOTTA. *Dagbok*. Öfversatt och utgifven af Carl Carlsson Bonde [respektive] Cecilia af Klercker. I-IX. Sthlm, 1902-42. Porträtt,XXIV,475 s. & brev-faksimilplr + porträtt,XVIII,501 s. + porträtt,XVI, 586 s. + porträtt,VIII,322 s. + porträtt,IX,(1), 360 s. + porträtt,VIII,353 s. & I plansch + porträtt, XVIII,642 s. & plr + porträtt,XVIII,905 s. & plr + porträtt,XX,711 s. Åtta obetydligt nötta men mycket stiliga violetta halvsaffianbd med rikt guldornerade ryggar, upphöjda bind och gyllenbruna titel- och deltiteletiketter (Hedberg). Övre guldsnitt, övriga snitt endast putsade. Omslagen medbundna. De tre avslutande banden med lite skiftande färgton. Titeletiketten till band tre med en repa i den högra marginalen. Fin svit med Rosina & Magnus Simonssons exlibris. *20000

Komplett svit av denna viktiga källpublikation rörande den gustavianska tidens historia. Dagboken spänner över åren 1775-1817. Manuskriptet anförtrordes av henne till de förtrogna vännerna Eric Ruuth och Carl Göran Bonde och kom genom den senare till Ericssbergarsarkivet samt tillhör numera Riksarkivet.

21. [Holm] *Professor P. D. Holms boksamling*. Auktion å samlingen äger rum i professor Holms våning, Arsenalsgatan 2 A, Stockholm den 8 mars 1904 och följande dagar. [...]. Sthlm, 1904. (2),126 s. Fint grönt klbd med sparsamt guldornerad rygg och grönstänkta snitt (Hedberg, 1934). Omslaget medbundet. Ryggen med en mycket svag fläck. *600

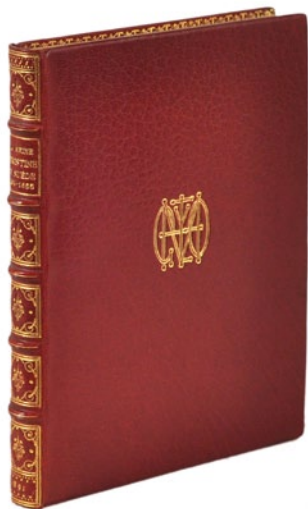
Almquist Sveriges bibliografiska litteratur 4739. Katalog från Stockholms stads bokauktionskammare. Landskapsmålaren och professorn vid Konstakademien P. D. Holm hade ett fint urval svensk topografisk litteratur och en samling äldre illustrerade arbeten samt elzevirer. Samlingen var länge en viktig förebild för topografisamlare i Sverige.

22. HÖGBERG, O. *Den stora vreden*. Nordsvenska öden ur häfd och sägen. Belönad med högsta priset vid Iduns pristäfling 1905. Stockholm, Wilhelmssons boktryckeri, 1906. Porträtt,(8),437 s. Stiligt grönt hfrbd med röd titeletikett och guldornering i jugendstil i form av facklor på ryggen (Hedberg). Marmorerade snitt. Ryggen blekt. Främre omslag, med Frithiof Hellbergs tillskrift till K. A. Hagberg, medbundet. *1700

Första upplagan. Med anledning av att boken vunnit Iduns romanpristävling 1905 publicerades denna s.k. presentupplaga, "afsedd att tillställas pressens och litteraturens män". Presentupplagan försågs med speciellt omslag och ett extra preliminärblad med förklarande text författad av "Iduns" verkställande redaktör Frithiof Hellberg. Dessutom publicerades ett kortare utdrag i tidskriften "Iduns" romanbilaga i januari. Förfarandet var det samma som då Selma Lagerlöf vann tävlingen 1890. Den fullständiga versionen publicerades i tre volymer senare samma år. Tidningsmannen och översättaren Karl August Hagberg (1863-1944) var vid tidpunkten verksam på Aftonbladet.

23. [Kristina] (BURENSTAM, C.) *La reine Christine de Suède a Anvers et Bruxelles 1654-1655*. Bryssel, 1891. (6), 167, (1) s. Mycket elegant oxblodsrott marokängbd med upphöjda bind, rikt guldornerad rygg, kantförgyllning och inre denteller (Hedberg). Övre guldsnitt, övriga snitt endast putsade. I skinnskodd och fodrad kassett. Med Thore Virgins förgyllda pärmexlibris på båda pärmarna och hans namnteckning daterad den 22 november 1911. Praktex. *2800

Tryckt i en begränsad upplaga, detta onummerat. Bygger bland annat på arkivmaterial som diplomaten Carl Burenstam (1829-1907) fann under sina utländska beskickningsresor.

24. (KRUSENSTIERNA, M. F. von) *Minnen från land och sjö*. Sthlm, 1870. 8:o. (4), 139, (1) s. Titelsidan illustrerad. Vackert grönt lackat hfrbd med svagt upphöjda bind, guldornerad rygg och marmorade snitt (Hedberg). Inlagan med en minimal fläck i övre marginalen på s. 26-31 och en solfläck i nedre marginalen på s. 65. En vertikal gul rand på s. 97. Med Elof Förbergs exlibris. *1000

Innehåller "Helsing till fregatten Vanadis från S:t Barthélémy" på s. 10-15, vilket är en översättning av en dikt "af en der bosatt ung fransyska", vars franska original löper parallellt med den svenska översättningen. På s. 63-139 återfinns Krusenstiernas minnen från Vanadisresan under titeln "Bilder från en långresa" där besöket på S:t Barthélemy beskrivs på s. 118-33. Elof Förberg var hovtandläkare och en av initiativtagarna till grundandet av Svenska Linnésällskapet. Han var även en av de främsta boksamlarna i början av 1900-talet. Bland hans samlarområden märktes särskilt Stockholmiana, Linné och Strindberg samt svensk vitterhet.

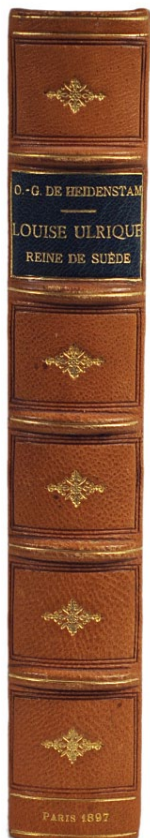

24.

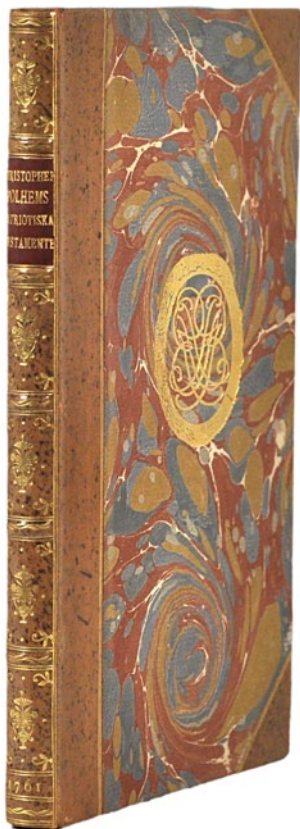
25. LIVIJN, C. *Samlade skrifter*. Utgifne af Adolf Iwar Arwidsson. 1-11. Örebro, N. M. Lindh, 1850-52. 8:o. XXIV, 442, (1) + (2), 386, (2) s. Två hfrbd med guldornerade ryggar, titel- och runda deltiteletiketter i rödbrun marokäng samt gula snitt (Hedberg). Båda ryggarna ngt flammiga och den första med ett par små fläckar. Enstaka lagerfläckar och några smärre lagade marginalrevor. Med obetydlig fläck överst på den andra delens sista tio sidor. Fint ex. med Sten och Brita Westerbergs blindpressade exlibris på försättsbladen. Från Beatelund. *2500

Klemming Sveriges dramatiska litteratur s. 205. Utöver Clas Livijns (1781-1844) "Spader dame" ingår också bland annat berättelsen "Axel Sigfridsson" som delvis utgavs redan 1817. Texten behandlar den moderna kvinnans krav på möjlighet till förhållande utan giftermål, och föregriper därmed Almquists "Det går an". Likheten har ansetts vara så stor att det har diskuterats huruvida Almquist läst och lånat från berättelsen eller inte. I andra delen ingår bland annat den regerings- och oppositionskritiska pamfletten "Om ministère och opposition i Sverige", som 1831 utgavs under pseudonymen Jan Jansson.

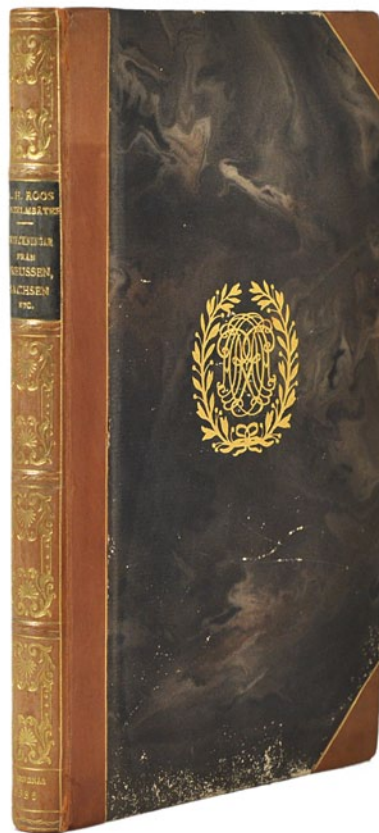

26.

29.

30.

31.

26. [Lovisa Ulrika] HEIDENSTAM, O. G. de. *Une soeur du grand Frédéric. Louise-Ulrique, reine de Suède. Avec une introduction de m. René Millet.* Paris, 1897. Porträtt,(6),VIII,472 s. Aningen nött elegant ljusbrunt halvmarokängbd med upphöjda bind, guldornerad rygg och blågrön titeletikett (Hedberg). Övre guldsnitt, övriga snitt oskurna. Ryggen med några marginella småfläckar. Från Ericsson.

*1500

27. (NETTELBLADT, F.) *Engelbrekt Engelbrektson. Tragedi i fem akter.* Svenskt original. Sthlm, F. B. Nestius, 1820. 8:o. (6),66 s. Fint halvpergammentbd från slutet av 1800-talet med sparsamt guldornerad rygg, guldpräglad titeltext på främre pärm och rött övre snitt (Hedberg). Pärmar lätt bågnade. Bra inlaga som på sina ställen är snävt skuren i yttermarginalen och med bokstavsförklaringar på s. 60. En gammal lagning i nedre marginalen på s. 53. Från Ericsson.

*4000

Klemming Sveriges dramatiska litteratur s. 215. "Ytterst sällsynt" då en nedgörande recension i "Journalen" fick författaren att bränna upplagan. Utspejar sig i huvudsak på Örebro slott.

28. PETTERSEN, H. *Bibliotheca Norvegica.* Bind I-IV. Oslo, 1899-1924. (I2),LXIII,(I),621,(I) + (8),XLIX,(I,2 blanka),300,(4),XLI,(I),301-566,(8),CXIV,(2 blanka),567-842,(4) s. & 1 blad med bokbindaranvisningar + (I2),LXXXIV,595,(4),I-54,(2 blanka) + (8),CV,(I blank),798,(2 blanka) s. Titelbladen tryckta i rött och svart. Sex mycket eleganta bruna halvmarokängbd med upphöjda bind, guld- och svartlinjerade ryggar samt övre guldsnitt, övriga snitt endast putsade (Hedberg, 1937). Flertalet av omslagen medbundna. Några helt obetydliga små repor. I marokängskodda och delvis fodrade klotkassetter. Med Gustaf Bernströms guldpresade pärmexlibris. Praktfull svit ur Sten Lundquists bibliotek.

*18000

Undertitlarna till de olika delarna lyder, I: "Norsk boglexikon 1643-1813. Beskrivende katalog over bøger trykte i Norge i tidsrummet fra bogtrykkerkunstens indførelse til adskillelsen fra Danmark", II: "Norge og nordmænd i udlandets litteratur. Beskrivende katalog over bøger og tidsskriftartikler om norske forhold", III: "Norske forfattere før 1814. Beskrivende katalog over deres værker, tilligemed supplement til Bibliotheca Norvegica I: Bøger trykt i Norge før 1814", IV: "Norske forfattere efter 1814. Beskrivende katalog over deres i udlandet trykte værker. Første samling. Med supplementer til Bibliotheca Norvegica I-III". Sten Lundquist og Styrbjörn Öhman sålde delar av Gustaf Bernströms (1877-1966) bibliotek på sina bokauktioner.

29. POLHEM, C. *Patriotiska testamente, eller underrättelse om järn, stål, koppar, mässing, tenn och bly* för dem, som wilja begynna manufacturer i dessa ämnen. Jemte en förteckning på alla dess mekaniska inventioner. Sthlm, L. Salvius, 1761. 8:o. (24), 128 s. Med träsnittsillustrationer i texten. Fint stänkdekorerat och lackat hfrbd med upphöjda bind, rikt guldornerad rygg, röd titeletikett och röda snitt (Hedberg). Bra inlaga med endast några smärre men knappast störande fläckar i ytermarginalen i början, t.ex. på s. (15). Med Gustaf Bernströms guldpräglade pärmexlibris. *9000

Utgiven av Lars Salvius tio år efter Polhems bortgång. Att ämnena möjligen inte står i samklang med tidens smak är utgivaren medveten om, men tillägger: "Ämnet är här för alfwersamt, och en man om några och 80 år, skrifwer mer at gagna än at behaga." Arbetet avslutas med en förteckning över 114 "inventioner och verk" som Polhem "tid efter annan til publici tjenst uptänkt och werkstält." Den är sammanställd av sonen Gabriel Polhem. Översattes till tyska 1770.

30. ROOS af HJELMSÄTER, L. H. *Strödda anteckningar under vistandet uti Preussen, Sachsen, Österrike och Italien*. Strängnäs, C. E. Ekmarck, 1836. 8:o. IV, 153, (1) s. Elegant men lätt nött och aningen blekt lackat hfrbd med upphöjda bind, rikt guldornerad rygg och svart titeletikett (Hedberg). Övre guldsnitt, övriga snitt endast putsade. Det blå tryckta omslaget medbundet. Spridda svaga lagerfläckar. Tryckt på blåtonat papper. Med Johan Schröderheims namnteckning på främre omslag, Arvid och Rosa Hernmarcks guldpressade pärmexlibris och Gunnar Brusewitz exlibris. *3500

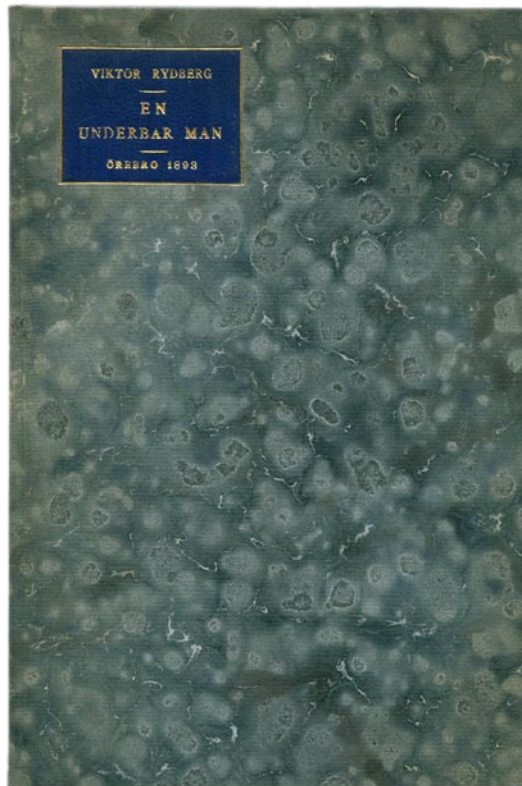
Med ett förord av utgivaren C. E. Ekmarck. Leonard Henrik Roos af Hjelsäter (1787-1827) var konstnär och utbildade sig vid Konstakademien och i Dresden. Efter studieresor i Europa åkte han 1823 till Sydamerika för att där pröva lyckan som guldgrävare. Han avled i Colombia 1827, enligt uppgift slukad av en boaorm. Boken behandlar i huvudsak konstlivet på de platser han besökte. Gunnar Brusewitz har ägnat honom ett kapitel i "Den nöjsamma nyttigheten" där han beklagar den hårda redigering som Ekmarck gjort av Roos af Hjelsäters resedagbok.

31. RUDBECK, J. *Svenska bokband under nyare tiden*. Bidrag till svensk bokbinderihistoria. En serie afbildningar af konstnärliga bokband samlade och beskrifna. I-III. Sthlm, 1910-14. (4 blanka, 4), IX-XXX, (2 blanka), 156, (1) s. & plr + (4), IX-XXVII, (1 blank), 86, (1) s. & plr + (4), IX-XXVII, (1 blank), 82, (1) s. & plr. + *Svenska bokband under nyare tiden*. Bidrag till svensk bokbinderihistoria af Johannes Rudbeck. Del I: 1521-1718. Recensioner i urval och utdrag samlade och ut-

gifna af A.-B. Hasse W. Tullberg. Sthlm, 1913. 12 s. Två rödbruna marokängbd i lite olika nyanser med upphöjda bind, rikt blindpressad dekor på rygg och pärmar, inre denteller och hela marmorerade guldsnitt (Hedberg). Omslagen medbundna. Ryggarna ngt mörknade och nötta. Recensionerna medbundna i båda volymerna! I nötta skinnskodda och fodrade kassetter. Några småfläckar i marginalen i början av andra delen. Intressant ex. med anteckning att det tillhört Gustaf Hedberg och blyertsanteckningar och rättelser av dennes bror Arvid Hedberg. *8500

Almquist 5133 för första delen. Bifogat finns Hedbergs bokbinderis reklamblad för denna bandtyp och ett cirkulär om att första delen tagit slut och trycktes i ny upplaga. Arvid Hedberg har gjort ett stort antal ändringar och nya attribueringar rörande vilka bokbindare som ligger bakom de avbildade banden.

32. RYDBERG, V. *En underbar man. Leonardo da Vinci*. Ur en föreläsning i Stockholms högskola. (Säljes till förmån för ett barnsjukhus i Örebro.) Örebro, Bohlinska boktryckeriet, 1893. 16 s. Snyggt dovt marmorerat pappbd med mörkblå titeletikett i skinn på främre pärmen (Hedberg). Omslaget medbundet. Med Gustaf Bernströms exlibris. *1000

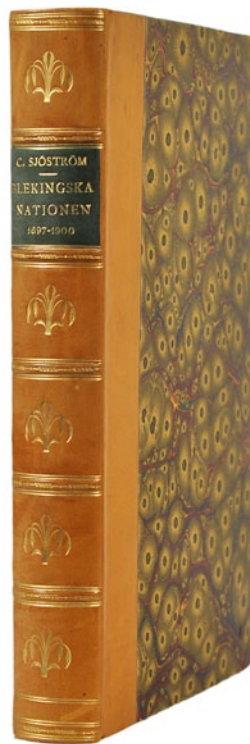
33. (SAHLSTEDT, A. M.) *Om tankar i witterhetsarbeten*. Samtal. I-III. Sthlm, Kongl. tryckeriet, 1756-58. 8:o. II2 + (2), II5-295 + (2), 299-424, (12) s. Stiligt lackat och marmorerat hfrbd med upphöjda bind, rikt guldornerad rygg, röd titeletikett och övre guldsnitt, övriga snitt endast putsade (Hedberg, 1928). Ryggen aningen blekt och med liten repa i ett av fälten. Ytterfalsarna obetydligt nötta. Titelbladet har spår av en beskuren anteckning i nedre marginalen. Några blyertsnoteringar på sista opaginerade sidan och eftersättsbladet. Inlagan med någon enstaka småfläck och lite dammig i marginalerna på sina håll. Inlagan från Bergshammar, med Gustaf Bernströms guldpräglade pärmexlibris och Svante Svedlins namnteckning daterad år 2000. *4000

Lorenzo Hammarsköld skriver i sin "Svenska witterheten" om föreliggande arbete att Sahlstedt var "den första, som försökte att efter grunder granska våra vittra producter. Härvid leddes han dock, såsom nästan hela hans samtid, helt och hållet af fransyska åsigter: Bonhours var i synnerhet hans theoretiska orakel. Hela hans kritik går derföre ensamt ut på framställningssättet, och skriften Om tankar i witterhetsarbeten, som är formad efter Bonhours' Maniere de bien penser dans les ouvrages d'esprit, syselsätter sig uteslutande med uttryckets logiska rigtighet, prydlighet, höghet och behaglighet, tillvägabragt förmedelst liknelser, metaphorer o.s.v." Abraham Sahlstedt (1716-76) blev 1747, med arbetet "Försök till en svensk grammatika" som merit, skrivbiträde i Vetenskapsakademien. Hammarsköld sammanfattar: "Sällan har någon ådagalagt en sådan ifver, som han, för svenska witterhetens och språkets förädling".

34. *Samlingar i svenska historien*. I. Uppsala, J. F. Edman, 1798. 8:o. (4), 124 s. Marmorerat papbd från 1900-talets början med svart titeletikett (Hedberg, osignerat). Ren inlaga. Ett sällsynt fint ex. med Arvid och Rosa Hernmarcks guldpräglade pärmexlibris. *2200

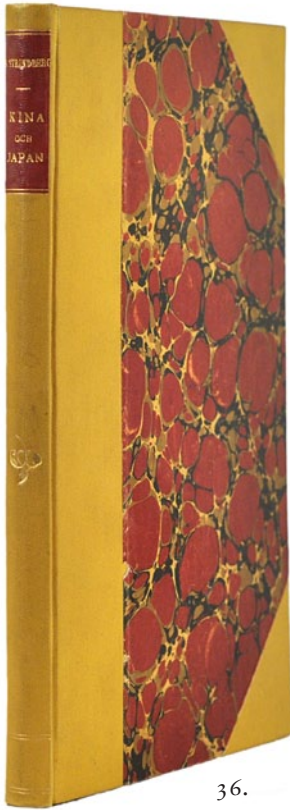
Setterwall Svensk historisk bibliografi 212. Bibliotheca Rudbeckiana 893. Allt som utkom av denna brokiga samling. Setterwall anger 29 opaginerade sidor i början; exemplaret på Kungliga biblioteket har dock, liksom detta exemplar, fyra preliminärsidor. Utgivare var Historiska sällskapet genom dess medlem Claes Fleming. Bland innehållet märks t.ex. två artiklar av Carl Reinhold Berch, den ena en biografi över Olof Rudbeck d.ä., ett brev från Richelieu och även anekdoter rörande Karl XII och Georg Stiernhielm.

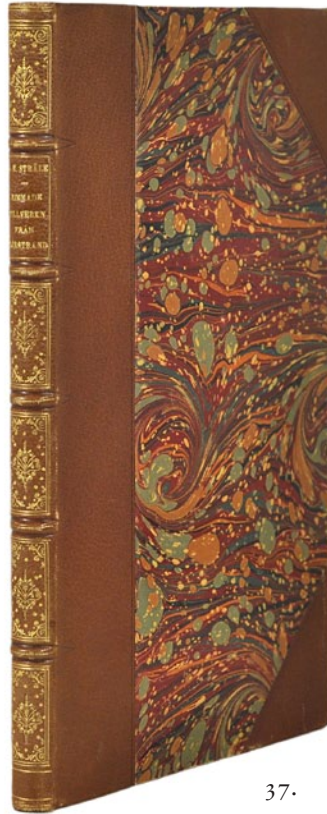
35. SJÖSTRÖM, C. *Blekingeska nationen 1697-1900*. Biografiska och genealogiska anteckningar jemte historik. Lund, 1901. (2), VI, 496 s. Obetydligt nött elegant senapsgult lackat hfrbd med upphöjda bind, guldornerad rygg och grön titeletikett (Hedberg). Marmorerade snitt. Från Ericsson. *1750

36. STRINDBERG, A. *Kina och Japan*. Studier. Stockholm, Bröderna Lagerström, 1911. 86, (1) s. Läckert gult hklbd med röd titeletikett i skinn och röda marmorerade pärmapper samt marmorerade snitt (Hedberg). Främre omslag medbundet. Ryggen svagt mörknad. *1800

Zetterlund 1:125. Utgavs av Björck & Börjessons förlag. Nr 147 av 350 nummerade exemplar. Kina hade länge hört till Strindbergs intresseområden. Han hade t.ex. redan 1878 skrivit om landet, dess folk och historia i Carl von Bergens tidskrift "Framtiden". Vid slutet av Strindbergs liv var språkstudier en av hans främsta passioner. Hans centrala tes var att alla världens språk hade gemensamma rötter, att de alla hade sitt ursprung i ett gemensamt "urspråk". I den här boken presenterar han mängder av mer eller mindre välunderbyggda samband mellan främst kinesiska ord och hebreiska och grekiska motsvarigheter.

36.

37.

39.

37. STRÅLE, G. H. *Rimmade tillverkningar från Rörstrand*. Stockholm, Ivar Hæggströms boktryckeri, 1883. 84,(1) s. Elegant brunt halvmarokängbd med upphöjda bind, rikt guldornerad rygg och övre guldsnitt (Hedberg). Omslaget medbundet och något fläckigt. Pärmarnas hörn lätt nötta. Några solkfläckar och blyertsanteckningar i marginalerna. Lite beskuren namnteckning: "Fr. v. Rosen" på främre omslaget. *1800

Saknar det lösa bladet med personnyckel. Rörstrandsdisponenten Stråle samlade och utökade sina "rimmade tillverkningar" i tre upplagor, 1865, 1874 och 1883. De trycktes i små upplagor för distribution i vänkretsen. Denna sista version är överdådigt grafiskt utformad med ett överflöd av vinjetter och tryckt på tjockt skrivpapper. Vinjetterna avbildar i stor utsträckning vaser, urnor och andra porslinsföremål. Större delen av samlingen går under namnet "Bordsuppsatser eller Minnen från Juntan". "Juntan" var ett sällskap av vänner som träffades regelbundet, huvudsakligen för att spela "priffe", många av verserna är humoristiska hyllningar till "juntans" medlemmar. Som exempel kan nämnas "Bankdirektören, eller, Souvenir d'un diable boiteux" om juntamedlemmen A. O. Wallenberg. Den innehåller dessa möjligen profetiska rader om bankdirektörens framtida ättlingar: "Af små direktörer, en legio se'n / med knipsluga ögon, men felfria ben". Bokens andra och mindre omfattningsrika del har titeln "Styckegods" och består av tillfällighetsverser av skilda slag, från julklappsrim till födelsedagstal.

38. [Swedenborg] RAMSTRÖM, M. *Emanuel Swedenborg's investigations in natural science and the basis for his statements concerning the functions of the brain*. Uppsala, 1910. Porträtt, 59 s. Titelsidan tryckt i rött och svart. Stiligt marmorerat pappbd med brun titeletikett och övre stänkt snitt, övriga snitt endast putsade (Hedberg, 1924). Ryggen något nött och lite gulnad. *650

Till Kungl. vetenskapsociteten i Uppsala vid dess 200-årsjubileum af Uppsala universitet den 19 november 1910. Martin Ramström (1861-1930) studerade och forskade i medicin och antropologi. Speciellt intresserade han sig för Swedenborgs medicinska manuskript och texter, med fokus på nervanatomi och hjärnfysiologi.

39. [Vege sack] (MONTGOMERY, G. A.) *Biografi öfver framledne general-löjtnanten m.m. friherre Ernst von Vegesack*. Sthlm, Ecksteinska tryckeriet, 1827. 8:o. Litograferat porträtt,(2),VIII,83 s. Stiligt lackat hfrbd med upphöjda bind, guldornerad rygg, röd titeletikett och övre guldsnitt, övriga snitt endast putsade (Hedberg). Porträttet har ett mindre format i jämförelse med övriga inlagan. Ställvis lätt solkig, t.ex. på titelsidan. Lagade nedre yttre hörn på de första fyra bladen. Gamla lagade revor i inre marginalen på s. VII och i övre marginalen på s. 73. En reva i yttermarginalen på s. 69. Med Gustaf Bernströms guldräglade pärmexlibris. *3000

Setterwall Svensk historisk bibliografi 4999. Ernst von Vege-
sack (1763-1818) var född i Rostock men flyttade med föräl-
drarna till Sverige 1777. Han deltog med framgång bl.a. i kri-
gen 1788-90, 1808-09 och 1813-14.

40. (WETTERBERGH, C. A.) *Berättelser af Onkel Adam* med teckningar af D. Norrköping, Östlund & Berling, 1854. 8:o. 150 s. & 6 litograferade plr. Stiligt rött halvsaffianbd från slutet av 1800-talet med upphöjda bind, rikt guldornerad rygg, mörkgrön titeletikett och vackra marmorerade snitt (Hedberg). Det ngt flammiga glättade litograferade omslaget medbundet. Några smärre skrapmärken nederst på rygg och falsar. Pärmhörnen lite stötta. Inlagan lätt lagerfläckig på sina håll, t.ex. på s. 74-76 inkluderande den sista planschen, dock utanför bildytan. En gammal lagad reva överst i inre marginalen på s. 79. Axel Abramsons exlibris. *1500

Teckningarna gjorda av Fritz von Dardel. De olika berättelserna har separata titelblad med impressum: "Pfefferkorns reseminnen", "Minnen från mina informations-år", "P-P-P. Dramatisk skizz i en scen" och "Tant Margaretas soiréer. Genremålningar". På titeletiketten anges bara det första arbetet. Grosshandlaren Axel Abramson hade en fin boksamling som bl.a. innehöll vitterhet, dramatik och teaterhistoria. Han var en av Gustaf Hedbergs tidiga stamkunder.